

- BERMAN, Harold (1983), *Law and Revolution*, Cambridge, MASS–London : Harvard University Press.
- BOUDON, Raymond (2004), *Pourquoi les intellectuels n'aiment pas le libéralisme*, Paris : Odile Jacob.
- GREGG, Samuel (2007), *The Commercial Society : Foundations and Challenges in a Global Age*, Lanham, MD : Lexington books.
- LOCKE, John (1997), *Deux traités du gouvernement. Essai sur l'origine, les limites et les fins véritables du gouvernement civil*, Paris : Vrin.
- MOLINARI, Gustave de (1849), *Les Soirées de la rue Saint-Lazare : Entretiens sur les lois économiques et défense de la société*, Paris: Guillaumin.
- Version électronique à : http://oll.libertyfund.org/titles/1344#Molinari_0383_17
- NÉMO, Philippe (1998), *Histoire des idées politiques dans l'Antiquité et au Moyen Age*, Paris : Presses Universitaires de France.
- PIPES, Richard (1999), *Property and Freedom*, New York : Vintage Books.
- RASMUSSEN, Douglas B. et Douglas J. Den UYL (2005), *Norms of Liberty*, University Park, PENN : Pennsylvania University Press.
- SMITH, Adam (1843), *Recherches sur la nature et les causes de la richesse des nations*, Paris : Edition Guillaumin.

WSPÓŁZALEŻNOŚĆ MIĘDZY ETYKĄ I POLITYKĄ W HISTORII MYŚLI EKONOMICZNEJ

S t r e s z c z e n i e

W swojej historii myśl ekonomiczna od Arystotelesa do Friedmana zmierzała naturalnie w kierunku tak polityki, jak i etyki. Artykuł stanowi refleksję na temat różnych sposobów rozumienia relacji między ekonomią, etyką i polityką. Opowiada się za specyficzny jej rozumieniem: trzeba szukać najpierw tego, co jest etyczne (reguły sprawiedliwego postępowania). Wdrażanie tych reguł wpływa bezpośrednio na podział i ograniczenie władz (polityka) i umożliwia szybki rozwój ekonomiczny. Artykuł stawia tezę, że takie rozumienie – które opiera się na pewnej koncepcji natury ludzkiej – rozwijało się przez wieki i dominowało w czasach scholastyki. Potem musiało współzawodniczyć z innymi sposobami rozumienia ekonomii, polityki, etyki oraz natury ludzkiej, takimi jak pozytywizm, marksizm czy behawioryzm.

Przełożył Jan Kłos

ARTICULATION BETWEEN ETHICS AND POLITICS IN THE HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT

S u m m a r y

During its history from Aristotle to Friedman, economic thought has turned itself naturally towards politics as well as towards ethics. This paper reflects on the various ways to understand the articulation between economics, ethics and politics. It argues in favor of a specific understanding: one should look first for what is ethical (rules of just conduct). The implementation of those rules have direct implications for the division and limitation of powers (politics) and once in place allows for rapid economic development. The paper claims that this understanding—which relies on a certain conception of the nature of human beings—has developed throughout the centuries and was

dominant at the time of the scholastics. Since then it had to compete with other understanding of economics, politics, ethics and human nature such as found in positivism, marxism or behaviorism.

Summarised by Pierre Garello

Mots clés : économie politique, règles de juste conduite, progrès économique, behaviorisme, scolaistique

Słowa kluczowe: ekonomia polityczna, zasady sprawiedliwego postępowania, postęp gospodarczy, behawioryzm, scholastyka.

Key words: political economy, rules of just conduct, economic progress, behaviorism, scholastic.

Information about Author: Prof. PIERRE GARELLO—Professor of economics at Aix-Marseille University (AMU). He holds a BSc in Econometrics and Applied Mathematics and a MA in Economics from University Aix-Marseille 3. He received his PhD in economics from New York University. He is currently President of the Institute for economic Studies-Europe and editor in chief of the *Journal des Economistes et des Etudes Humaines* (de Gruyter); address for correspondence—e-mail: pierre.garello@univ-amu.fr